

ПРОЛОГ УЖИВАЊИ

Газета Верховної Ради України

№59 (809) • Четвер, 31 березня 1994 року • Ціна договірна

У Центральній виборчій комісії по виборах народних депутатів України

Центральна виборча комісія підбила підсумки перших в незалежній Україні виборів, які проводилися на новій правовій і організаційній основі, принципи якої викладені в Законі України «Про вибори народних депутатів України».

Вибори відбулися 27 березня у 450 округах. За повідомленням окружних виборчих комісій 49 народних депутатів було обрано вже у першому турі.

У 400 виборчих округах буде проведено повторне голосування. У Сходу України виборчим округом №105 (Дніпропетровська обл.), де балотувалося лише два кандидати, жоден не набрав достатньої кількості голосів. Тут будуть проведені повторні вибори (стаття 48 «Закону України про вибори народних депутатів України»).

Найбільше виборців проголосувало в Тернопільській області (90,3 відсотка). В Івано-Франківській області проголосувало 88,2 відсотка виборців; у Львівській — 85,5; Хмельницькій — 85,5; Луганській — 74,8; Донецькій — 72,1; Дніпропетровській — 71,1; Харківській — майже 71; в Республіці Крим — 60,76; в місті Києві — 56,0.

Серед обраних депутатів:

- 7 — по Донецькій області;
- 7 — по Луганській області;
- 6 — по Івано-Франківській області;
- 4 — по Тернопільській області;
- 2 — по Чернігівській області;
- 2 — по Київській області;
- 2 — по місту Києву;

У 9 областях в першому турі депутатів не обрано, в решті 10 обрано по 1 депутату.

Серед обраних депутатів 25 — представники політичних партій, з яких 12 — члени Комуністичної партії України, 4 — представники Народний Рух України, 2 — з Української республіканської партії, 2 — з Селянської партії України, 2 — від Соціалістичної партії України, 2 — від Конгресу українських націоналістів, 1 — від Української консервативної республіканської партії.

Вибори забезпечувалися білизною як 33600 дільничних виборчих комісій, на яких працювало близько 375 тисяч громадян.

Серед тих, чий прізвище будуть виключені до бюлетенів для повторного голосування, багато набрали від 35 до 47 відсотків голосів виборців, що взяли участь у голосуванні.

Не обрали жодного

У вісімнадцяти з двадцяти восьми округів Харківської області на виборах 27 березня попередню перемогу здобули сили лівоцентристської орієнтації. Про це заявили на підсумковій пресконференції заступник голови Харківської області Т.Проценка. В інших, схоже, переміст не належить підприємию нової хвилі. Однак у жодному окрузі не обрано народного депутата України. Своєрідними лідерами у цьому політичному марафоні стали президент Українсько-Сибірської інвестиційної корпорації Олег Таранов та начальник обласного УВС, народний мільйонер скляника Р. генерал Олександр Бандурда, яким до перемоги не вистачило не більш як п'ять відсотків голосів. Із числа інших «старих політиків» від Харківщини у новому парламенті можна сподіватися побачити ліба що В.Григорієв та В.Філенка. «За бортом» залишився відомий дисидент Г.Алтушня. Втім, поки що, здається, рано робити остаточні висновки.

Все розставити на свої місця другий тур голосування.

Микола КОСІЙ.

Харків.

А на журналістах окопилося...

Секретаріат Одеської обласної організації СЖУ України висловив глибоку тривогу і протест з приводу злочинних дій щодо працівників засобів масової інформації, що мають місце останнім часом. У ході виборчої кампанії їх нерідко залякують по телефону, вимагаючи висвітлювати політичні події під нава'званням кутом зору чи відмовитися від цього взагалі, а потім ті погрози здійснюють. Так, по-звірячому побило генерального директора телекомпанії «ІКС» Юрія Фелоткіна, його сім'ї загрожують поштою. Висновок напад на редактора «Вечерньої Одеси» Бориса Дерев'янка. Довірена особа одного з кандидатів у депутати популярний директор телебачення Неллі Харченко постійно одержує ано-

німі погрози по телефону... Протестуючи проти усього цього, секретаріат журналістської організації закликає правоохоронні органи виявити і покарати злочинців, забезпечити нормальні умови для виконання журналістами своїх професійних обов'язків.

Георгій ВОРОТНИК.

Львівська «кухня»

Львівський історик Валентин Дороз назвав регіон «кухнею української політики»: що тут зварили, те їстимуть всюди в Україні. Є шанси сподіватися на перемогу наймолодшого з трьох братів — Миколи Гориня, голови Львівської обласної Ради народних депутатів. Він балотується по Ждачівському виборчому округу і в другому турі голосування змагається з командиром крайової команди УНСО Олегом Вітовичем. Миколу Гориня одностайно підтримує ряд партій демократичного спрямування, що уувілили до політичної консультативної ради області.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Продиктовано в номер

До мети — скоординовано

На засіданні Ради міністрів Польщі прийнято рішення про те, що країна подасть офіційну заяву щодо вступу до Європейського Союзу (ЄС) як повноправного члена. Під час обговорення «викристалізувалася» думка, що Польща може сподіватися на прийняття до ЄС ще до кінця поточного століття.

Польща у своїх прагненнях непоодинокі. Президент Угорщини А. Генц, який перебував цими днями у Варшаві, заявив, що його країна координувати свої зусилля з Польщею щодо повноправного членства в ЄС. Він висловив думку про те, що й іншим державам «Вишеградської групи» (зокрема Чехії і Словаччині) слід предявляти до спільних дій з метою інтегрування до європейської структури. За його словами, «має постати багаторівнева Європа регіонів», а входження Угорщини і Польщі до європейських організацій послужить як регіональним, так і загальноєвропейським інтересам.

Закладено солідну базу

У Палаці відбулася зустріч президентів Естонії, Латвії та Литви, на якій були обговорені питання інтеграції трьох балтійських держав до економічних та політичних структур Європи і європейської структури безпеки.

За результатами зустрічі прийнято спільну Заяву президентів балтійських держав про координацію дій у стосунках з ЄС, НАТО та іншими міжнародними структурами та про зміцнення стабільності в Європі.

У Заяві, зокрема, відзначається важливість рішення України про її приєднання до програми НАТО «Партнерство заради миру» і висловлена впевненість у тому, що ця держава відіграватиме важливу роль у забезпеченні стабільності і безпеки в Європі і, зокрема, в сусідніх з балтійськими регіонах.

Нещодавно укладені двосторонні угоди між Україною і Литвою та Естонією, відзначається в Заяві, безумовно, закладають солідну базу для подальшого розвитку відносин з Україною в економічній, культурній та політичній сферах та у сфері безпеки.

Імпортне новосілля

У Новограді-Волинському німецька будівельна фірма «Хохтінг» збудувала житловий комплекс для військових. Усі роботи виконано якісно і в строк. 629 квартир іноземні будівельники здають ПрикВО під ключ. У військовому містечку є також дитячий садок на 190 місць з басейном, двоповерхова торговельна споруда з АТС на дві тисячі номерів і школа. Загальна вартість житлового комплексу — 93 мільйони німецьких марок.

Коротко

Президент України Л. Кравчук привітав жителів Чернівців з визначною датою — 50-річчям визволення древнього українського міста над Пруттом від німецько-фашистських загарбників, висловивши впевненість, що відзначення цього знаменного ювілею завжди буде особливим сторінкою у відчутній пам'яті нинішніх і прийдешніх поколінь.

Спростування

«Розбори в Донецьку»

Так називався матеріал, опублікований у нашій газеті 15 лютого ц.р. На думку керівництва Донецького металургійного заводу, що викладена в листі до редакції, матеріал зовсім не відповідає дійсності. До листа було додано деякі документи. Зокрема, довідку банку, який обслуговує завод, де зазначено, що завод постійно має необхідну для виплати зарплати готівкову масу. А також деякі накази по заводу, в одному з яких сказано: «Відправити у вимушений простій (без виходу на роботу до особливого розпорядження) працівників з виплатою 2/3 тарифної ставки (посадового окладу) за час простоя».

Проте «розбори» в Донецьку — мітинг трудівників заводу, а також наша публікація, напевне, зробили свою справу щодо соціального захисту працівників. Після виходу «Розборів у Донецьку» адміністрація заводу видала накази, якими передбачалася виплата винагороджень за вислугу років і одноразової матеріальної допомоги.

А за деякі неточності, припущені в матеріалі, ми просимо вибачення у трудового колективу, керівництво Донецького металургійного заводу та наших читачів.

Безробітний циклотрон

Київський Інститут ядерних досліджень Академії наук України переживає не кращі часи, як і вся наука. Піроку там простояє єдиний в країні циклотрон, у який вкладено 15 мільярдів карбованців. А тепер не вистачає грошей на енергію та тепло для нього. Бо немає коштів в Академії наук, не поспішає допомогти науковцям і уряд. А з бюджету Інституту фінансується тільки на 40 відсотків...

Тож на фундаментальні дослідження не «розженешся».

Наче вони стали непотрібні. І фахівці, яких і так обмаль, шукають інших місць. Приміром, в Росії, де вища зарплата і перспективи росту. Та чи не найгірше те, що з Інституту йде молодь — переманює комерція. З часом Україна може залишитися без спеціалістів-ядерників. А в нас п'ятнадцять атомних енергоблоків, і до 2000 року передбачено ввести ще принаймні п'ять...

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Актуально

МАЛИ ВИБОРИ —
ОТРИМАЛИ
СИМПТОМИ

Головним політичним підсумком першого туру парламентських виборів голова Центризбиркомів І. Ємець, визначивши високу активність виборців, назвав те, що люди зрозуміли: треба брати свою долю в свої руки. 27 березня спробували, і, жодна з політичних сил, як і сім до цього очікувати в такому поларизованому й політично розхристаному суспільстві, не отримала переконливої перемоги. Зате є особисті і значно менші симпоматичні здобутки.

По-перше, як було вже зазначено І. Ємцем вище, «чутки про провал виборів з тріском провалилися». Виборці продемонстрували весь спектр активності від 50,9 відсотка в одній з округів Тернопільської області до 90,3 відсотка на Тернопільщині. Після першого туру виборів 49 нових народних депутатів. Львівська область — 9 чоловік, Донецька та Луганська — по 7, Івано-Франківська — 6, Тернопільська — 4 тощо. Серед вибраних — 15 нинішніх нардепів: Іван Палоч, Леонід Кучма, Віталій Чорноба, Степан Хмара, Михайло Косів, Лесь Танюк, Горь Юхновський, Віктор Пинзеник, Сергій Головатий, Павло Мороз, Ярослав Кензоров, Володимир Пилипчук, Володимир Марченко, Олександр Шевцов, Степан Волкодавський. Як мовиться, «на манеже все те же»...

За фактом нові обранці юристи (3 чол.), економісти (3 чол.), інженери (11 чол.), освітні (13 чол.). За політичного забарвленням — теж майже увесь спектр більш-менш серйозних політичних сил: комуністи — 12 чоловік (за даними І. Ємця) чи 11 чоловік (за даними КПУ), Рух — 4 чоловіка, Соціалістична, Українська республіканська партії та Конгрес українських націоналістів — по 2 чоловіка, Українська консервативна республіканська партія — 1 чоловік... За словами І. Ємця, на другий тур усі політичні партії, які брали участь у виборах, зберегли своїх кандидатів.

По-друге, підсумки першого туру, на жаль, не означають, що після другого туру ми все-таки матимемо новий парламент старшими Центризбиркомом. Коли сидиш на його прес-конференції, слухаєш промови та заклики керівників — усе ніби-то правильно: даймо виборці! А коли намагаєшся отримати потрібну інформацію (а далі журналіста вона потрібна якомога повніша, а не дозвана) або поводити на вулицях міст те, що в нас у країні вибори, нічого не виходить. Скажу так: це пражання, що в Україні гроші є на все, окрім, напевно, великих плакатів з написом «Усі — на вибори!» чи то окружних щитів з інформацією про кандидатів у наради, про те, де розміщені округи чи дільничні комісії. Словом, майже повна пасивність пропаганди виборів. Таке становище І. Ємець справді пояснив браком коштів і тим, що, мовляв, «це старі часи, коли все було затінити кущем». Але й вибори не старі, про підсумки яких уже одні брехали. Сьогодні справді йдеться про долю України, тривають пластові зрушення в суспільному житті, в свідомості громадян, який кожен потрібна допомога і які, здається, тільки й хочуть змін. Сьогодні у виборах нема дрібниць, вони набувають всеукраїнського масштабу. А влада, представником якої є І. Ємець? Повторю, важко позбутися такого враження, що нинішній владі ці вибори не потрібні, чи точніше, одній частині потрібні, іншій — ні, а Центризбирком і його голова опинилися на перехресті, з одного боку, служіння певним політичним силам, з другого — все-таки обов'язок перед громадянами виконувати свої функції і проводити вибори та ще й закликами на другий тур. І в ці ситуації справді можна тільки радіти, що провалюються в Україні змагані задоволення і проявилися безперебійно високу громадську свідомість і політичну активність.

У цій ситуації українській владі треба звернути увагу на слова керівника групи російських спостерігачів голови комітету Державної думи Росії з питань СНД та зв'язків із співвітчизниками К. Затуліна. Він, підбиваючи підсумки своєї роботи в Києві, сказав: мовляв, офіційний Київ, який сьогодні прагне бути центристом, має відчутний певний дискомфорт і дисбаланс настроїв. З'являлися перші симптоми неблагополуччя, а саме — радикалізація політичних сил у парламенті. З одного боку, це, звісно, недовіра народу до влади, з другого — прагнення змінити ситуацію, але відсутність орієнтирів, викликає, крім усього, ще й брак інформації.

Але все одно другий тур буде. Хто хоче змін, той зрозуміє, якою мірою він важливий.

Володимир СКАЧКО.

ЗУСТРІЧ З ПАРЛАМЕНТАРІЯМИ
РОСІЙСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ

Голова Верховної Ради України І.С.Палоч зустрівся з головою комітету Державної думи Російської Федерації з питань співдружності незалежних держав та зв'язків із співвітчизниками К.Ф.Затуліним та членом комітету з міжнародних питань С.В.Станкевичем, що перебувають в Україні як офіційні спостерігачі на виборах нового парламенту.

Під час дружньої підварті розмови порушувалися актуальні питання україно-російських відносин, розвитку зв'язків між країнами СНД. При цьому наголошувалося, що вони мають будуватися на принципах рівноправного партнерства, взаємовигідного еконо-

мічного співробітництва, сприяти розвитку дружби між народами наших країн.

Голова Верховної Ради розповів про ситуацію в країні, іде політичних реформ, звернувши увагу, зокрема, на те, що вибори народних депутатів України 27 березня пройшли на демократичних засадах, з високою активністю громадян. І в підставі сподіватися, що після повторного голосування в тих округах, де кандидати не набрали необхідної кількості голосів, в Україні буде новий парламент.

Гості цікавилися, як іде підготовка до виборів Президента України, органів місцевої влади. Виклали свою позицію щодо доцільності їх

проведення в строки, визначені Верховною Радою, І.С.Палоч визначив, що політичні реформи, демократичні процеси, які здійснюються, допоможуть стабілізувати ситуацію в суспільстві, прискорити економічні реформи, вихід країни з кризового стану. І гальмування цих процесів, в якому зацікавлені деякі політичні сили, буде не на користь народowi.

Відбувся також обмін думками щодо подальшого розвитку міжпарламентських зв'язків.

У розмові взяв участь посол Російської Федерації в Україні А.Я.Смоляков.

Прес-центр Верховної Ради України.

УКАЗ
ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИПРО ЗАХОДИ
ЩОДО РОЗВИТКУ
ЕКОНОМІЧНОГО
СПІВРОБІТНИЦТВА
ОБЛАСТЕЙ
УКРАЇНИ З
СУМІЖНИМИ
ПРИКОРДОННИМИ
ОБЛАСТЯМИ
РОСІЙСЬКОЇ
ФЕДЕРАЦІЇ

З метою розширення співробітництва областей України з суміжними прикордонними областями Російської Федерації та сприяння розвитку їх економічних відносин постановляю:

1. Кабінету Міністрів України:

— у місячний строк підготувати проект Угоди між Україною та Урядом Російської Федерації про співробітництво прикордонних областей та ініціювати переговори з Російською Федерацією щодо укладення цієї Угоди;

— у двомісячний строк розробити за участю Донецької, Луганської, Сумської, Харківської та Чернігівської обласних державних адміністрацій та прийняти нормативні акти щодо правового регулювання відносин цих областей з прикордонними областями Російської Федерації;

2. Надати Донецькій, Луганській, Сумській, Харківській та Чернігівській обласним державним адміністраціям право:

— брати участь у встановленні правил режиму у прикордонній смугі з урахуванням місцевих особливостей;

— здійснювати в межах встановлених квот експортно-імпортні операції за потреб області на пільгових умовах, які визначає Кабінет Міністрів України;

3. за участю відповідних міністерств України погоджувати з керівництвом областей Російської Федерації квоти на безплатну підготовку спеціалістів у навчальних закладах прикордонних областей.

3. Рекомендувати Національному банку України за участю відповідних обласних державних адміністрацій сприяти створенню спільних кредитно-фінансових закладів різних форм власності з фінансування програм міжобласного співробітництва, включаючи інвестування і кредитування суб'єктів підприємства.

Президент України
Л.КРАВЧУК

м.Київ
25 березня 1994 року

Управа має працювати так,
щоб її навіть не помічали...

Закон про вибори до місцевих Рад передбачає: голови Рад і виконкоми обираються прямих голосуванням. Це, на перший погляд, демократичне положення може значно ускладнити ситуацію на місцях: новообраний керівник може виявитись малоконтактним.

Чотири роки тому депутати Хмельницької міської Ради обрали головою виконкому лідера демократичних рухів у місті, голову комітету народного контролю Михайла Чекама.

Торік майже у всіх обласних центрах будівництво ледь житлової. А в Хмельницькому містобудівники працювали у стабільному режимі. Будувалося житло, об'єкти соціально-культурного призначення. Навіть спорудили два пам'ятники і підземний переїзд, що не поступається столичним. Не випадково Мінбуду України проводив у Хмельницькому республіканський семінар з проблем галузі. Досвід хмельничан набув юридичної сили: узаконив постановою Верховної Ради України «Про заходи щодо залучення додаткових коштів на житлове будівництво та створення приватного житла» від 22 лютого ц.р.

Чимало зроблено і в благоустрої, поліпшенні роботи комунальних служб. Багато цікавих справ в культурно-освітній, молодіжно-спортивних

установах. Серед перших у республіці йде Хмельницький за темами приватизації тощо. Та найпоказовіше інше — хмельничани живи спокійно і в злагоді, а в магазинах ціни були значно нижчі, ніж в інших регіонах країни.

На завдання міської влади у майбутньому Микої Чекама дивиться своєрідно:

— Хотілося би зробити так, аби люди навіть не помічали, що є там якась міська управа, адміністрація чи виконком, — тільки б жили вони комфортно і безтурботно. Бо коли громадянин шукає керівника міста, то вже перша ознака, що якась служба чи службозна особа недопрацює, погано справляється зі своїми обов'язками. У всіх структурах міського управління ми сьогодні прагнемо

сформувати нову психологію: міська влада — для людей, а не люди для влади. І це мусять стати стрижневими основами діяльності мерії у перспективі.

Ці погляди Михайла Чекама дещо остудив Кабінет міністрів, урізавши ставки процентних відрахувань до місцевого бюджету настільки, наскільки й коштина тоталітарна Москва собі не дозволяла. Та, хочеться сподіватися, міська адміністрація і завтра не пастане задніх серед міст свого рангу. Бо й глава адміністрації, і його команда практично діяльною здобували життєвий диплом господарів міста.

Михайло ВАСИЛАНКО.
Фото Володимира
САПІРКИНА.

Хмельницький.

Факт і коментар

Весняний «подарунок» Донбасу від Росії,
або Скупий двічі платить...

Неабиякий «подарунок» українському Донбасу зробив у перший день весни уряд сусідньої Росії — у місцевому виданні «Донецьчина» з'явився його (УР) старанням і політичним потугам тутешніх симпатиків повновладно випуск «Російської газети». Отож, як каже наш Президент, маємо те, що маємо. А саме: ніякі кількості газет, що поширюються російською мовою на Донецькій, сягнула у процентному відношенні фатальної межі до українськомовної — 96 відсотків!...

Ці відчуття: ми, українці, як кажуть ті ж росіяни, «дошли до ручки»... Але краще надамо слово людям, які безпосередньо відчують ставлення до Донбасу від рідного слова з боку «владарів» редакції єдиної обласної українськомовної газети «Донецьчина»:

Українське населення Донецьки перетворюється на іпоземі на рідній землі. Перетворюється зусиллями влади, яка вперто бореться за... легалізацію ро-

сійської мови. Та вона ж тут як ніяк не скраджена, ніж і так поділяються всі життєві аспекти на об'єктивно-імперіалістичні, об'єктивні, в інших керівників установ. Хто її забороною, хто її, скажіть, прикинує? А ось українці, як було й раніше, відчували тут себе, м'яко кажучи, незатишно. Точніше, нас ставили і ставлять у таке становище, коли інтереси чиновників видаються ними ж за всенародні.

— Маєте на увазі, певне, чергову сесію обласної?

— Безумовно. Саме там було здійснено спробу узаконити беззастережну перевагу російської мови над державною. Об'єктивно це має бути проведено 27 березня у вигляді консультативного опитування. Неважко прогнозувати, чим усе це скінчиться і кому це потрібно...

— «Російська газета» продовжує оперативно виходити у виданні «Донецьчина». А як же газета «Донецьчина»?

— Жодних. Черговий номер нашої газети може стати останнім. У редакції бракує коштів вчасно розрахуватися з видавництвом. Дякувати Богові, що у скрутку хвилю на нас якось допомагає вихити акціонерне товариство «Норд». До речі, теж виставляє критиків на адресу нашої співпраці. Але ж, крім «Норду», нашої українськомовної газети мало хто сьогодні бачає матеріальною допомогою.

— Отож єдину українськомовну газету області можуть затримати «запросто» закрити на «законних» підставах — за нечасну оплату?

— На жаль, так. Ще й таке зауважить: якщо такі фінансові затримки іншим прощають, то «Донецьчині» — ніколи. І відчуваю, закривати. Тоді вже нікому буде голосувати за українську мову, виступати проти двомовності... Я не песиміст, але...

Юрій ДОЩЕНКО.

Контакти

Фотофакт

У КРЕМЕНЧУЦЬКОМУ міському краєзнавчому музеї готують до відкриття тематичну виставку «Нові надходження музею», на якій буде представлено велику колекцію російських, переважно старовинних, монет і медальєр. Особливий інтерес у відвідувачів виставки, напевне, матимуть копійки, полтинні і карбованці XVIII століття, військові відзнаки учасників різних воєн, а також пам'ятні медалі, випущені з нагоди коронації монархів.

Цікава й сама історія надходження колекції. Півтора місяця тому до музею завітав іноземний гість. Увагу до себе він привернув дещо незвичайно для експонатів псевдонімом. Мовчки обійшов усі зали, довго нічого не сказав, покинув залу, доволі ніччю експозицію відвідувачів нічого не побиравши. Завтра, А наступного дня житель Гамбурга **Отто Вондра** (це саме він був той експерт) приніс понад 600 названих монет і медальєр, завізавши, що дарує цю колекцію музею. Так і з'явився у ньому нова експозиція. Випадок, погодьтеся, неординарний. Тим більше, що нумізматика — давнє захоплення **Отто**, а колекціонери, як відомо, не дуже охоче розлучаються з речами, збираючи яких присвячують країні ризи життя.

Не інтригувати читачів. **Отто Вондра** — бізнесмен, президент німецької фірми «Глобал», яка останнім часом стала одним з основних зарубіжних експортерів продукції Кременчуцького виробничого об'єднання вагонобудування. Отже ширший жист бізнесмена-мешченця значною мірою має символічне значення. Це — своєрідне підтвердження твердих намірів **Отто Вондри** і надалі мати тісні ділові зв'язки з українським партнером.

— Наше співробітництво взаємовигід-

ОТ ВАМ ІОТТО!

не, — сказав з цього приводу заступник генерального директора виробничого об'єднання вагонобудування із зовнішньоекономічних зв'язків **Володимир Манасюк**. — З фірмою «Глобал» працюємо другий рік і вже встигли переконатися, що не помилилися у виборі. Досить сказати, що обсяг поставок нашої продукції до Німеччини за рік зріс у п'ять разів. Причому йдеться не про дірби партії, а оптові закупівлі сотень контейнерів майже 30 найменувань. Слідом за меріями Гамбурга і Мюнхена, які стали постійними споживачами виробів об'єднання, заявки до фірми почали надходити й з інших міст. Поки що ми випускаємо контейнери для перевезення промислових продуктів відокремлено автомобільним транспортом, проте від федеральних німецьких заміників уже надійшли пропозиції виготовити дослідний зразок спеціально для цього відомства. Зацікавилися нашою продукцією також у Франції і Данії. Отже західний ринок збуту товарів завдяки активному сприянню фірми «Глобал» поступово розширюється. З'являються замовники й на деякі інші види товарів нашого об'єднання. Крім того, за посередництва **Отто Вондри** нещодавно

відбулися попередні переговори з представниками німецького відділення відомої італійської компанії «Івеко». Ішлося про освоєння на вагонобудівному заводі виробництва причепів і напівпричепів до вантажних автомобілів, що їх італійська компанія поставляє до Німеччини.

«Глобал», звичайно, далеко не єдина зарубіжна фірма, з якою Кременчуцьке виробниче об'єднання вагонобудування підтримує ділові зв'язки. Але за стабільністю і надійністю, чітким дотриманням умов контракту — рівних їй немає. Дальше співробітництво означає, що цього року шонайменше півтори тисячі вагонобудівників знову матимуть постійну роботу, будуть цілком завантажені потужності зварювального і складального цехів та ряду дільниць інших виробничих підрозділів, а на рахунок об'єднання регулярно надходитиме акційна потрібна валюта.

Згадка про валюту декотрим може здатуватися. Заради неї, мовляв, вагонобудівники за безцінь продають метал за кордон, розтринькують останні багатства нееньки-України. Таке мені теж доводилося чути, а тому наведу коротеньку довідку. Об'єднання експортує не сировину, навіть не заготовки, а готову продукцію, яка цілком відповідає європейським стандартам і має за кордоном сталий попит. Це по-перше, а по-друге, вагонобудівники спеціально виготовили кілька зразків вітчизняних контейнерів (об'єднання на базі автомобілів КрАЗ) і запропонували їх комунальним службам України. І що ж? Звідуєлі надійшли тільки схвальні відгуки і... жодного задоволення. От вам і **Отто!**

Анатолій ШЕРБАК.

Полтавська область.

Запитуйте — відповідаємо

БУДУТЬ ГРОШІ — БУДЕ Й ГАЗ

Численні розмови про енергетичну кризу спричинили появу в редакційній пошті листів, автори яких цікавилися проблемою газопостачання в Україні. Тому ми звернулися до **Тараса ФІЄЮКА**, заступника голови корпорації **Укргаз**, з проханням відповісти на деякі читачські запитання.

— **Тарас Михайловичу**, наші дописувачі, зокрема **В. Яремченко** з Луганська, **Т. Супун** з Києва, цікавилися, чи матиме Україна у цьому році газ?

— **Звичайно**, матиме. Але його купувати, а звідси й кількість, залежатиме від наявності валюти та конкурентоспроможності товарної продукції. Так, для населення, комунально-побутових споживачів та бюджетних установ потрібно близько 35 мільярдів кубометрів газу на рік. І саме цей обсяг передбачено планом на 1994 рік. Щодо промислових споживачів, то прийнято рішення, що підприємства **Мінпрому**, **Мінвугпрому** купуватимуть природний газ за власних потреб за російськими рублі або лише конвертовану валюту. Решту споживачів, зокрема підприємств, що надають кошти на міжбанківському валютному ринку. Для інших споживачів система плати за газ не зміниться, себто розрахунки здійснюватимуть

в українських карбованцях. Будуть гроші — буде й газ.

— А збільшає надходження газу і скільки ми самі його видобуваємо? — питає **З. Попельнич** з Львова.

— Нашими постачальниками є **Росія** та **Туркменістан**. А щодо власного видобутку, то він становитиме близько 20 мільярдів кубометрів.

— **М. Онисько** з Ніжини Чернігівської області, **К. Коваль** з Городища, що на Черкащині, та багато інших читачів запитують, якою буде ціна на зріджений газ цього року.

— Існують дві ціни на такий газ: фіксована та вільна. На 1 лютого 1994 року фіксована ціна становить 670 тисяч карбованців за тону при відпуску газу в балонах та 400 тисяч карбованців за тону при відпуску газу в квартирі від групових резервуарів.

Наприкінці минулого року тонна газу обходилася газовим господарствам в 8,9 мільйона

карбованців. Тобто при відпуску газу в балонах на кожний тону ми мали збиток 8,23 мільйона карбованців, а при відпуску з групових резервуарів — 8,6 мільйона карбованців. Іх частково компенсувала держава. А на поточний рік у бюджеті передбачена дотація, що її львівляч вистачає на газ за фіксованою ціною, себто 14070 карбованців за балон, та по 70 кілограмів на кожну квартиру, газифіковану від резервуару, — по 400 карбованців за кілограм.

Без дотації 50-літровий балон газу коштуватиме (залежно від закупівельної вартості) від 190 до 205 тисяч карбованців.

Особливий інтерес читачів викликала інформація про випуск газових лічильників. **П. Кононенко** з Києва, **П. Савченко** з Полтави, **О. Ядлуновський** з Одеси та багато інших цікавилися, чи розпочато їх виробництво.

— Так. Іх роблять на Київському виробничому об'єднанні «Октябрь», де до кінця року буде випущено близько 50 тисяч штук. Лічильники також виготовляють на Івано-Франківському об'єднанні «Проміриад». Виробляючи велику потребу (приблизно 3 мільйони штук), не виключена можливість закупівлі їх за кордоном.

— Дякую за розмову.

Відповіді записала
Тетяна КВІТ.

Запишіть адресу

...І КВІТКА МУСКАТНОГО ГОРІХА

НЕЩОДАВНО я побував на найкращому в світі за своїм профілем заводі. Для цього не довелося перетинати кордонів України, досить було вирушити в сільську глибинку нашої області

— до Кам'янки Новопсковського району.

Ми вже звикли, що наше вітчизняне виробництво — це вчорашній день виробництва держав третього світу, проте факт: за одностайною думкою представників зарубіжних делегацій з двадцяти країн, які відвідали село Кам'янка, саме місцевий м'ясопереробний завод, перша черга якого постійно почала діяти з січня минулого року, — найсучасніший у світі. Ніде нема такої комплексної високосного устаткування, змонтованого на одному цеховому майданчику.

Будівництво м'ясопереробного заводу — спільного українсько-німецького підприємства «Айдар-Ан-м'ясо» — в колгоспі імені **Енгельса** Новопсковського району почалося в червні 1991 року. Перед цим голова колгоспу Іван Запорожець та мільярдер, власник фірми «Аннусс Фляйш КГ» пан **Аннусс** цілий два роки збирали підписи під потрібними документами, відповідними дозволами. Цей виснажливий надмарш, окрім усього, допоміг німецькій душі багату в чомусь зрозуміти нас. Після того, як було поставлено останній підпис, пан **Аннусс** сильно упився — уперше за своє 55-річне життя...

І ось завод стоїть: дві залізобетонні коробки (одна заводська 200 і заширшири 64 метри, друга — 148 і 48 метрів), допоміжні приміщення. Один із цехів уже введе продукцію, яку встигли належно оцінити мешканці області.

Проекту потужність заводу — тисяча тонн ковбасних виробів та копченостей на рік (їх уже дещо пера черга), сім тисяч тонн м'ясних консервів на рік (їх вироблятиме друга черга заводу, що стане до ладу у травні-червні цього року), потреба в яких велика, адже на Лівобережній Україні немає жодного підприємства з консервування м'ясних продуктів.

Кам'янська ковбаса відповідає західноєвропейським стандартам. Місцевий завод — єдиний серед таких підприємств СНД, що має номерний знак Європейського Співтовариства і може в принципі безперешкодно поставити свою продукцію в усі країни Старого континенту. Виробляють «Гамбургську», «Баварську» ковбаси, сосиски «Віденські» лише з м'яса, без будь-яких наповнювачів, з використанням 25 — 27 спецій, серед яких, приміром, квітка мускатного горіха. Тут суворо

дотримуються технології, яку контролюють комп'ютери й досвідчені німецькі спеціалісти.

Все це для нас — дивина. Але аж ніяк не для Заходу, де кожного свого добра ніде не пошати.

— Як же ви розплачуєтесь за валютні кредити? — питаю Івана Івановича.

— Частка німецького компаньйона в прибутку, що його починає давати завод, — 76 процентів, наша — 24. Компаньйон продаватиме в Італії шарики забитих биків, м'ясо плануємо збувати в Ірані. Реально це може бути тільки м'ясо найвищих сортів. Ось так зароблятимемо валюту, щоб розплатитися за рахунками. Варто зазначити, що тільки знаменита фірма «Крупп» повністю поставила нам устаткування вартістю 50 мільйонів марок, зробила шеф-монтаж і налагодку.

У величезному цеху майже безлюдно. Тут працюють лише тридцять чоловік, вісімнадцять з яких навчалися на шестимісячних курсах у Німеччині. Цілковита механізація і автоматизація. Завод спеціалістів не потребує (та й сам колгосп імені **Енгельса** вже два роки як нікого не

приймає), а ось досвідченого технолога, знавця виробництва м'ясної продукції, відповідно до вимог ЄС, тут радо зустріли б. Бо надійного «дока» німця скоро доведеться знайти.

Звичайно, колгосп імені **Енгельса** — не тільки м'ясопереробний завод.

— Саме тому, що наш колгосп такий потужний, ми спромоглися побузувати цей завод, — каже **Запорожець**. — Маємо великий тваринницький комплекс на 11 тисяч голів великої рогатої худоби, де вирощуємо найкращі в Україні биків (а можемо переробити м'ясо, що дають дватри райони). Урожайність зернових торік становила близько 40 центнерів. Хоча держава нічого нам не заплатила за здане насіння сьогоднішню, маємо прибуток 6,3 мільярда карбованців. Торік на 150 гектарах збрали 450 тонн ярової пшениці, половину яку готові пустити на обмін. Тож буде чим переїздити поля побитої морозом озимини. Чотирі роки одержуємо дивиденди на пайовий внесок. На них іде третина прибутку. Це солідний «приважок» для колгоспників. Навіть пенсіонери, які пропрацювали в колгоспі все життя, одержать за минулий рік по 5 — 6 мільйонів карбованців.

А скільки палив у колекса вставляли співавтор заводу — **Запорожець** та **Аннусс**! Мабуть, тут досі не виробили стільки «пальців» ковбас.

Анатолій КОВЕЛЬЮК.

Луганська область.

Продиктовано в номер

Діру залатає попка

На минулій сесії Чернівецька міська Рада народних депутатів прийняла ухвалу про випуск місцевої попки, коштом від якої можна буде підкрити свій київський бюджет. Населенню обласного центру продаватимуть облігаті вартістю 100 тисяч карбованців кожну, що матимуть силу два роки. Їх власники отримуватимуть дивіденди у розмірі 1100 відсотків річних, а також право брати участь у розиграші квартири, продажі їх на аукціонах. Проект багатобачуючий. На кошті від облігаті міськрада зможе купувати в будівельників нові квартири, поповнювати казну шляхом реалізації житла через аукціони.

Слухатимуть стоячи

Увагу двох молодиків, які ввечері прогулювалися вулицями Куйбицького району міста Донецька, привернув новенький автомобіль. У нього очі від побаченого в салоні імпортного магнітофона одразу загорілися недобрим вогником. Швидко вправившись із замком на дверцятках, хлопці заїздили за апаратуру. Проте втрутився патруль НГУ в складі старшого лейтенанта гвардії Л. Твердохліба, солдатів гвардії О. Кузьменка та С. Зубченка. Певне, замість веселих записів пісень ліхотіло почути сумний для них вирок суду.

Плачуть берези — і чудово!

У восьми держлісгоспах об'єднання «Волинські» почалася масова заготівля і переробка березового соку. В цьому році його буде заготовлено більше 4 тисяч тонн. Цей цілющий напій надійде в усі області України. Найбільш березові плантації, де йде сьогодні заготівля соку, знаходяться в Маневичському та Ківерцівському районах. Збирачі кришталеві чистих березових сіл у Ківерцівському держлісгоспі вже заготовили 400 тонн. Планують — ще стільки.

Спекулянти - «благодійники»

Благодійність у нас розвинена ширше, ніж в інших країнах. Нею займаються навіть ринкові спекулянти. Щоправда, вимушено. З початку року працівники тільки Ленінського райвідділу міліції Луганська передали місцевому дитячому будинку 60 кілограмів цитрусових, а також гранати, ізом, горіхи. Все це вилучено під час рейдів міліції на Центральному ринку в тих, хто торгує без офіційного дозволу.

Дні пам'яті

У квітні 1994 року виповнюється 50 років з часу депортації євреїв Закарпаття у фашистські концтабори, в яких було замордовано понад 80 тисяч чоловік. Щоб це раз нагадати людству про цей тяжкий злочин, вшанувати невинно полеглих, з 21 по 24 квітня в області вирішено провести Дні пам'яті. В ході подій доведеться до них розпочати вшанування місць, зв'язаних з геноцидом єврейського населення, намічено ряд інших заходів.

Футбол

Кубкові сюрпризи

Відбулися перші чвертьфінальні матчі розграти Кубка України. Ось їх результати: «Таврія» (Сімферополь) — «Кремій» (Кременчук) — 3:0, «Торпедо» (Запоріжжя) — «Верес» (Рівне) — 2:1, «Воля» (Луцьк) — «Карпати» (Львів) — 2:1, «Дніпро» (Дніпропетровськ) — «Чорноморець» (Одеса) — 0:3. Повторні матчі 1/4 фіналу Кубка України відбудуться 12 квітня.

Репортаж з інформацією для роздумів

У світ? Ні, у склад...

Ми вчимося разом з своїми дітьми: спочатку вивчаємо азбуку у дитячому садочку, потім переходимо до першого класу, знову об'єднуючи математику, складаємо виписки, а потім і вступні іспити. Та хіба на цьому закінчується батьківська клопотина?

Нині ж їх додалося — проблема підручників торкнулася не тільки шкіл, а й вузів. Вислухавши в «набійний» раз від свого дорослого чада, чого там не вистачає у гуманітарних факультетах, і, відверто кажучи, сирійшавши це за студентську винахідливість, вивчили, поцікавилися: чому ж не вистачає підручників? Там більше, що й адреса добре відома: видавництва «Либідь», що при Київському університеті.

Заступник директора видавництва Тетяна Володимирівна Ковтуненко, вислухавши мої «чому?», запитала: — А ви спочатку ознайомтеся з підручниками і літературою, яку ми випускаємо, а вже потім спробуємо разом з'ясувати, чому вони дістаються не всім учням і студентам?..

І Тетяна Володимирівна залишила мене впокоєній і довести таку соціально-педагогічну новелу, що викили з друку протягом лише одного року. Тут уже довелось згадати і свою студентську пору. І знаєте — не пошкодувала. Бо, адже, такого широкого вибору літератури з історії та теорії української філології, соціології, філософії, теорії та історії світової і вітчизняної культури, історії, культури та побуту України і таких цікавих авторів не мали студенти того покоління.

Безумовно, всі ці видання потребують і нового сприйняття, як, скажімо, підручники з філософії, котрі переосмислюють традиційний підхід до програми викладання цієї науки у вищій школі.

Тим, хто цікавиться літературою з історії України, «Либідь» пропонує, зокрема, нарис національної історії І.Полонської-Василеюк, систематизований посібник з українського народознавства авторського колективу під керівництвом В.Наука, книгу-дослідження Оresta Субтельного (Канада) «Україна: історія», нарис політичної історії Тараса Гунчака (США), твори О.Апанович, М.Гуцуляка, О.Герасія, які відкривають нові, невідомі сторінки в нашої минулості.

Десятки видань — справжній скарбничка для тих, хто цікавиться історією розвитку національної ідеї, а також творчі-

стю поетів і письменників — жертв сталінських репресій, тих, хто змушений був емігрувати...

Окремо слід сказати про розділ «Українознавство». Тут вийшло з друку кілька підручників грамматики української мови для студентів філологічних факультетів університетів, які, безумовно, можуть бути корисними і для викладачів вузів і шкіл, випускників гімназій і ліцеїв, усім, хто вивчає чи прагне поглибити свої знання української мови. Наприклад, підручник О.Пономарьова «Стилістика сучасної української мови», «Сучасна українська мова» та «Сучасна українська мова. Синтаксис» змусить асистентів за їх детальне вивчення навіть тих, хто звикав себе знаменити рідною мовою.

Справжніми знахідками і для знавців, і для любителів стануть бібліотеки — «Літературні пам'ятки України», «Пам'ятки історичної думки України». А для тих, хто ще лише готується до вступу у вузи, вийшли з друку різноманітні посібники — з кіл, мовознавства, фізики, української та англійської мови.

Цікаво, що й такі підручники досить солідні, щоб мати їх у достатній кількості і в бібліотеках, і в магазинах. То чому ж, буває, що студентам чимало з них дістається по одному на 20–30 чоловік, а в

школах — на клас?

Безсумнісно, криза торкнулася і цієї галузі, — пояснює Тетяна Ковтуненко. — Якщо видавничий мисливський і немисливський асортимент випускає підручники, то, скажімо, наш партнер «Україна» не завжди в змозі оплатити власне ж замовлення. От і перетворюється наше приміщення на склад для підручників, яких бракує в бібліотеках, школах, вузах. Ми намагаємося самостійно реалізувати свою продукцію — домовляємося з приватними фірмами, продаємо у себе, на Хрещатику, 10. До речі, якщо знайдуться бажачі співробітничати з нами, то ми чекаємо пропозицій. Запрошуємо і студентів, яким необхідні наші підручники, завітайте до видавництва, де їх можна придати впрок.

— А що вийде з друку цього року?

— Велика кількість навчальної літератури, посібників, довідників з українського мистецтва, етнології, історії, міфології. Зокрема, такі цікаві як «Всесвітня історія» та «Історія української культури» Івана Крип'якевича, збірка творів Михайла Грушевського «Духовна Україна», «Історія українського друкарства» Івана Огієнка, а також російсько-українські словники в різних галузях.

Валентина ПИСАНЬКА.

Голова захистить свою честь

Голова Одеської обласної Ради народних депутатів Руслан Боделан подав позов до народного суду Малиновського району Одеси, вимагаючи захистити його честь та гідність. Відповідач — редакція газети «Юг», де редактором Юлія Мазур.

У чому ж суть конфлікту? 12 листопада минулого року ця газета опублікувала матеріал Василя Баркаляна-Вірладина «От імени павших, во имя живых». Открытое письмо Р.Б.Боделану», що викликав неабиякий резонанс. У ньому висунуто цілу низку звинувачень особисто проти Руслана Боделана, які, на його думку, не відповідають дійсності, є надуманими й брехливими. Не станемо повторювати всього того, що відруковано в «Юг», аби не тріпати осканжене в судовому порядку. Скажемо тільки, що, окрім бездоказових закидів щодо скоєння великих гріхів, публікація містить й просто образливі висловлювання, навішування різних сумнівних ярликів, за що колись було прийдеться викликати на дуелі чи принаймні давати ляпаса. Що ж, тепер обра-

жений обрав сучасну форму — подати позов до суду.

У цьому документі, що заперечує висунуті звинувачення, насамкинець сказано: «Уся стаття компрометує мене як особистість, як громадянина України, батька трьох дітей».

У зв'язку з викладеним вимагаю:

1. Зобов'язати «Юг» публічно спростувати вигадки, що мене порочать, та вибачитись.
2. Стягнути з газети 100 мільйонів карбованців за моральну шкоду, якої мені було завдано.

«Юг» у відповідь на позов опублікував коментар, який, по суті, нічого не роз'яснює і не доводить. Хіба ще одне: газета в цій ситуації поважає себе не досить певнено, бо звертається до читачів за підтримкою у разі програшу справи в суді. Залишається й справді чекати судового засідання, що поставить у цьому скандалі, треба сподіватися, законну крапку.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Презентації

Перлини «Українського сувеніру»

Що робити у наш складний час кінці, матері й діти, та це й за покликаним — працівників культури? Небже рушати у христопанію нашірай за Шевченковою Катериною?

Ні, панове песимісти! Ця жінка — тобто Тетяна Володимирівна Шайда — вирішила: «Ми підемо іншим шляхом». І стала художнім керівником дитячого творчого об'єднання «Український сувенір», що базується на території Теремків, при середній школі № 269. Концерт-презентація «Українського сувеніру» відбувся у київському театрі опери. Чим тільки не подивувало творче об'єднання, куди входить артисти у віці від 3 до 16 років! Були і народні танці «Опак» та «Капур», і хореографічні пошуки на класичні теми, і спів веснянок (саме зараз на часі). Виступили навіть дитячий театр моди, котрий називається «Чайлд Дрі». Ну,

ажентливі та денді назву що зрозуміли одразу, а для інших перекладаю: «Дитяча мрія».

І одією з перлин цього концерту стала пісня «Чарівна перлина», яку виконав дует: батько-композитор Сергій Бондаренко та син-вокаліст Сергій Бондаренко-молодший. Це той Бондаренко-молодший, що став лауреатом міжнародного дитячого фестивалю з тією ж назвою «Чарівна перлина», котрий проходив в Одесі. Там той Сергіюк, котрий виконує популярні пісні «Школадна королева» та «Добрий гімн».

Театр оперети, звичайно, був повним. Ложі блищали. Не вистачало хіба Деміса Руссо з його пісень «Сувенір». А що ж п'ятеро дітей Тетяни Володимирівни, художнього керівника? Усі вони — учасники «Українського сувеніру». І хай тут песимізм складає крилу!

Ігор ПЕТРЕНКО.

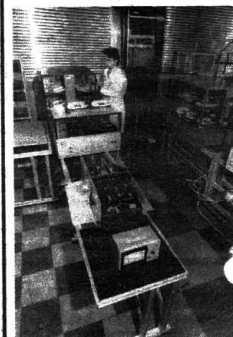
На ваше прохання

«Добром покрию я тебе»
(26 лютого 1994 р.)

На матеріал під такою назвою редакція щодня одержує десятки листів. Відповісти на кожний ми просто не маємо можливості, тож повідомляємо через газету адресу Гали-

ни Олександрівни Клименко: Київська 57, кв.1. Прийом відвідувачів — з 11 до 18 годин, крім суботи, неділі та понеділка.

Сердяться на дешевизну?

«Родон» — підприємство з Івано-Франківська, яке може скласти конкуренцію (в усякому разі, так стверджують знавці) навіть всесвітньовідомому «Сіменсу». Воно виробляє кнопчасті телефонні апарати «Електон» з широкими можливостями. «Електон» може запрограмувати набір до 10 номерів, зберігаючи їх у пам'яті при відключенні; він розрахований на введення запрограмованих пауз при наборі кількох номерів на зберігання номера в пам'яті протягом необмеженого часу, спільне дублювання акустичного сигналу, автономне живлення при відключенні від лінії і т.д. і т.п. От тільки держава чомусь віддає перевагу «сіменсовим» апаратам (іноді — застарілим), купуючи їх за валюту. Дешево — неперестигно?

Т.ПЕТРОВА.

Фото Володимира МИТОВИЧА.
(Україноформ).

КОЛИ ВОРОГИ «ПРИРЕЧЕНІ» ПОМИРИТИСЯ

Продітовано в номер

Артилерійська канонада і танкові атаки, якими було сповнене життя у деяких регіонах протягом останніх місяців, якось відсунули на другий план традиційний жертовний вулкан — Близький Схід. Більше того, у вересні минулого року, здавалося б, загрозливе полум'я над його жерлом поволі почало спадати: при сприянні Б.Клінтона була підписана декларація між Ізраїлем і Організацією визволення Палестини (так звана угода «Газза—Ієрихон — спочатку»), яку багато хто вважав вагомим кроком на шляху врегулювання кризи.

Коротко суть угоди полягала у тому, що протягом наступних п'яти років Ізраїль і ОВП окреслять і втілять у життя політико-адміністративну програму палестинської автономії на певній частині окупованих земель (втім, офіційний Тель-Авів воліє називати їх контрольованими).

Звичайно, виникло багато проблем: якщо має бути «ієрихонська зона» — 27 квадратних кілометрів, як твердить ізраїльська сторона, чи 345 кілометрів, як вважають палестинці, говорячи про цілу провінцію; яким буде порядок переходу через мости над Йорданом; як складатиметься комплекс економічних зв'язків між Ізраїлем і автономією; чи силі безпеки контролювати ці території тощо? Але так чи інакше — ізраїльтяни зобов'язалися навести поточного року (як крайній термін) вивести свої війська з майбутнього палестинського анклаву.

У сусідів

Щоб не працювати на чужих господарів

«Так зване об'єднання грошових систем, а насправді — входження Білорусі до грошової системи Росії, означає не що інше, як розроблення білоруської економіки та Білоруської держави перед більш могутнім російським капіталом і підприємством», — стверджується в заяві фракції Білоруського народного фронту Верховної Ради Білорусі.

На думку двадцяти трьох народних депутатів, які підписали цей документ, об'єднання грошових систем і наступні дії призведуть до того, що білорусам доведеться працювати на чужих господарів і на чуже господарство, а республіка стане безплатним коридором для безмитного транзиту на Захід російських газу, нафти й сировини.

У заяві наголошено, що одностороння орієнтація тільки на Схід вже завдала Білорусі величезних втрат. Зокрема, Білорусь платить за тону російської нафти 128 американських доларів, у той час як на біржі в Роттердамі вона коштує 91 долар.

На думку депутатів від опозиції, уряд і більшість у Верховній Раді підтримують неоколоніальну політику ортодоксальних кіл Росії тому, що «номенклатурники бояться відповідальності перед народом за корупцію, «приватизацію», розкрадання за гальнонародної власності...».

Депутати від опозиції закликають до всебілоруської політичної маніфестації з вимогою відставки уряду, розпуску парламенту і проведення демократичних виборів.

Білінформ.

І тут вибухнули криваві події кінця лютого, коли ізраїльський поселенець розстріляв у місті Хеброн, що на окупованому березі Йордану, 45 палестинців.

Трагедія? Так. Але водночас, аспірує офіційним заявам ізраїльських властей, які намагалися видати злочинця за психопата і фанатика, цей випадок

що стали через свій статус і свою низьку поведінку символом окупації».

А стріляти є кому. 146 єврейських поселенців, які вирости лише за останні 25 років на окупованих територіях, це суцільна бомба сповненої дії, що може вибухнути тут підля встановлення палестинської автономії.

Думка оглядача

став не тільки потужним імпульсом для уповільнення переговорів, а й лаковим папірцем, що яскраво засвідчує: суть проблеми лежить набагато глибше, ніж питання, які стоять на порядку денному переговорів.

Найбільш вибухонебезпечне питання — це єврейські поселення на окупованих територіях. Ізраїльтяни заявили про невідомість їх захисту шляхом розміщення там підрозділів ізраїльської армії. Багато хто з аналітиків розцінив цю політику як прагнення Тель-Авіва звести до мінімуму владу ОВП на територіях, що відійшли під юрисдикцію палестинців. До речі, у проблемі поселень криється не лише політичне протиріччя. Як казав французький журнал «Монд дипломатик», «одне з кричущих обмежень декларації від 13 вересня — це те, що вона гарантує збереження поселень у перехідний період, а це порушує резолюції, прийняті Радою Безпеки більш як за двадцять років, і розв'язує руки поселенцям-активістам,

Проте стріляють не лише поселенці й солдати, які їх охороняють. Стріляють і в них. Палестинські повстання — інтифада, яке точилося на окупованих територіях протягом кількох років, — забрало життя сотень ізраїльських мирних жителів і військовослужбовців.

Отже, і проблема поселень — це не корінь питання. Справжнє його підґрунтя — це абсолютне категоричне небажання дуже впливових сил в обох таборах змиритися зі статус-кво і перспективами розв'язання проблеми («ми повернулися на свої спокійні ділянки», — твердять ізраїльські праві, — і звідси нікуди не підемо); «наші землі загарабли і тепер віддають лише десятиці з них замість того, щоб ми визнали сіоністське ярмо», — говорять палестинські екстремісти).

Причому і ті й ті не лише присягають на вірність принципам, але й діють. Дійшло до того, що у ході однієї з чергових зустрічей між І.Рабіном і Я.Арафатом глава ізраїльського уряду проіформувал палестин-

ського лідера, що проти нього розробляється змова з метою вбивства. І.Рабін уточнив, що план фізичного усунення Я.Арафата готують як ісламські екстремісти з ХАМАС і «Аль-Джихад аль-ісламі», так і опозиційні угруповання серед поміркованої ФАТХ. З другого боку, ізраїльська права опозиція внесла до кнесету (парламенту) закон проти створення палестинської держави. І хоча законопроект було відкинуто, сам факт його появи дуже промовистий.

Що далі? Не виключено можливість того, що події у Хеброні дадуть початок ланцюговій реакції радикалізму. Спостерігачі відзначають: неясно, як Арафат уладсть примусить палестинців повірити у мирний процес, що нині починає нагальну відкритку війну, і як уряд Рабіна зможе заспокоїти страх єврейських поселенців за свою безпеку. Залишається лише сподіватися, що події у Хеброні і їх відлуння не ослаблять, а навпаки, зміцнять прагнення відповідальних політиків до миру.

Причому, переговори мають не тільки тривати, а й припинюватися. Громадська думка як у Палестині, так і в Ізраїлі нині не сприяє «ручницю з ворогами». Час працює проти переговорів (оскільки подібні настрої зростають). Офіційний Тель-Авів і керівництво ОВП просто «приречені» домогтися про мирне врегулювання.

Володимир САВЦОВ.

Фотофакт

Фото з журналу «Шпінгел».

Власкору повідомляють

Колгоспи ще потрібні

Наш рух має майбутнє. Такого висновку дійшли делегати V з'їзду колгоспників Таджикистану, що відбувся в Душанбе.

У колгоспах виробляють більше половини валового національного продукту. Спад виробництва останніх років, зазначалося на з'їзді, не є аргументом проти цієї форми ведення господарства, бо причини його переважно зовнішні — розрив господарських зв'язків, палітвіна криза, брак палива тощо. Впровадження адміністративної форми — приватного землеволодіння — в Таджикистані утруднено через найгірший нестачу ґрунних земель (93 відсотки території

республіки займають гори). За розділу землі частка кожного буде з комарів носик.

Разом з тим, як визнали учасники з'їзду, в колгоспах мало місце відчуження декан від власності. Вихід вбачають у тому, щоб поряд із збереженням колгоспів створювати деканські господарства, впроваджувати оренди відносин. На зразок вилітати нового віна в старі міхи.

З'їзд прийняв новий статут колгоспу, обрав новий склад Ради колгоспів.

Душанбе.

Юрій КУШКО.

Комусь знадобилися секретні дискети

В Єреванському аеропорту нещодавно затримана жінка, в сумці котрої були комп'ютерні дискети з записами конфіденційних зустрічей та нарад, що відбулися протягом останніх двох років у резиденції Президента Вірменії. Природно, ці відомості вважаються секретними, а їх оприлюднення й вивезення суворо заборонені. З'ясувалося, що громадянка, котра мала летіти в Москву до чоловіка,

— дружина В.Авакяна, колишнього першого заступника головного радника Президента Вірменії А.Тер-Петросяна з питань національної безпеки. Цікаво те, що сам Авакян, а також його шеф А.Манучерян, колишній головний радник Президента з питань набезпеки, нині перебувають у Москві.

Єреван.

Віген САРКІСЯН.

Жодних підстав для сумнівів

«Ми не маємо жодних підстав для сумнівів, що вибори народних депутатів України були вільні й справедливі, проходили на демократичній основі», — заявив голова делегації парламентської асамблеї Ради Європи лорд Фінсберг на прес-конференції в Києві. На його думку, спостереження за ходом виборів є частинною процесу входження Української держави до РЄ. Щоб стати членом цієї міжнародної організації, зазначалося на прес-конференції, країна, зокрема, має провести вибори з дотриманням принципів плюралізму, мати вільну пресу і стояти на сторожі прав людини.

Правом на голос не обділили

За виборами в Україні спостерігають представники 36 країн і міжнародних організацій. Хід виборчої кампанії висвітлюють 300 зарубіжних журналістів. За кордоном майже всі країни створили 41 виборчу дільницю. Тут голосували дипломати, співробітники посольств, громадяни, які перебувають у відрядженні й туристи, мата пошкв. Про це було повідомлено на брифінгу у МЗС України.

Діяти у світовому масштабі

На прохання керівництва організації «Парламентарі за глобальну дію» у Женеві відбулася зустріч голови її міжнародної ради О.Ратнар-Грімсона з постійним представником України при місцевому відділенні ООН та інших міжнародних організацій О.Спілченком. Задачі впливової міжнародної організації з штаб-квартирою в Нью-Йорку об'єднують відомі законодавці, колишні члени урядів з 70 країн усіх континентів. Під час зустрічі сторони обговорили питання, пов'язані з ходом переговорів у рамках Конференції з розроблення, що проводиться у Женеві, зокрема, з розробленням Договору про всеосяжний заборону ядерних випробувань і з участю України в цьому процесі.

Агресія строку давності не має

Постанову про криваві події в січні 1990 року в Баку прийняли Національні збори Азербайджану. У документі, зокрема, зазначено, що введення радянських військ до азербайджанської столиці в ніч з 19 на 20 січня стало «військовою агресією і злочинним тоталітарного комуністичного режиму проти народу країни». Всю відповідальність за організацію, здійснення й наслідки цієї акції, ядеться далі в постанові, парламент Азербайджану, покладає на экс-президента СРСР М.Горбачова, інших керівників колишнього Союзу, а також тодішніх азербайджанських лідерів, серед яких А.Безруков, у минулому перший секретар ЦК КПА, А.Муталібов, на той час глава уряду держави.

Краще вчасно зупинити

Уряд Анголи та опозиційне угруповання УНТА зупинили двосторонні переговори щодо врегулювання збройного конфлікту в країні — одного з найбільш кровопролитних у Африці. Таке рішення було прийнято з ініціативи спеціального представника генерального секретаря ООН у цій країні А.Блондена Бей, щоб запобігти цілковитому провалу переговорного процесу, в якому він є посередником. Мирний діалог у столиці Замбі Луаза зупинено через серйозні суперечності сторін з комплексу політичних проблем. Так, влада Луанди не погоджується на вимоги опозиції надати їй у майбутньому уряді національної єдності пости міністра оборони, внутрішніх справ і фінансів.

Новий розв'язуватиме старі проблеми

Новий парламент Молдови найближчим часом повернеться до ратифікації угоди про вступ до СНД, підписаної Президентом М.Стегуром і бойкотованою попередньою Верховною Радою, — заявив П.Лучинський одразу після обрання його головою нового законодавчого органу Молдови. Співробітництво в рамках СНД, особливо економічне, «потрібне для вряченої кризою молдавської економіки», наголосив П.Лучинський.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

«ДВОЄ ЮРИСТІВ — ТРОЄ ДУМОК»

Цей широко відомий у побуті вислів *«два юристи — три думки»* перш за все законотвірчої діяльності нашої парламенту. Тема досить об'ємна. Тому зупинимось лише на окремих проблемах.

Одним із принципів функціонування правової держави, формування якої прагне Україна, є верховенство права. Як відомо, право є системою нормативних актів — законів і підзаконних актів. Візьмімо для прикладу акти, які мають найвищу юридичну силу — закони.

Закон повинен бути законом

Коли формувалася нині діючий склад Верховної Ради, більшість фахівців стверджувала, що особливий порядок прийняття законів призведе до якісно нової правової системи в Україні. В періодичній науковій, спеціальній літературі піддавали критиці законотвірчу діяльність Верховної Ради, яка приймала щонайбільше 1–2 закони на рік. Безумовно, особлива процедура прийняття законів сприяє його якості і в цілому розвитку правової системи. Але що вийшло в нас? Сьогодні юристи не в змозі простежити за розвитком законодавства України, не встигають не тільки перекласти, але й ознайомитися хоча б із законами, які приймаються, не кажучи вже про безліч інших нормативних актів.

Дехто може мені заперечити: це, мовляв, хвороби становлення правової системи молодого держави. Так, почасти і це так. Але головніше в інше. До цього часу Верховна Рада не має концептуальних положень розвитку правової системи України, не визначила у публічних систематизації законодавства.

Якому виду систематизації надати пріоритет — інкорпорації чи кодифікації? Гадаю, що все ж таки більш високому рівню систематизації — кодифікації, яку передує нагромадження нормативних актів, що регулюють окремі галузі суспільних відносин. Сьогодні цей процес можна спостерігати у діяльності Верховної Ради, але не завжди виправдані. Багато законів з окремих предметів регулювання цих відносин можна було б не приймати, а внести зміни до відповідного кодексу. Наприклад, візьмомо Цивільний кодекс України, який регулює відносини, закріплені в законах України «Про власність», «Про авторське право і суміжні права», «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про охорону прав на промислові зразки», «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг» та деякі інші.

Наступна проблема пов'язана з порядком введення законів у дію. Сучасна практика введення законів числом, котре значно перевищує дату його прийняття, дискредитує не лише наш парламент, а й саму ідею створення в Україні правової держави з цивільноправовою системою. Останній приклад — Закон України від 1 лютого 1994 року «Про Державний бюджет України на 1994 рік» (опублікований у «Голосі України» 18 лютого 1994 року) введено в дію з 1 січня 1994 року. До речі, про яку повагу до закону може йти, коли вказаний закон являє собою суттєві зміни до існуючого прийнятих законів, та і якісний зміст окремих положень закону залишає бажати кращого. Нічого собі законодавство, коли однією рукою дає, а другою забирає, що вже дав.

Наприклад, стаття 23 Закону

Дайте закону силу

Не до кінця врегулюванням залишилося так важливе питання, як момент набрання законною чинності. З більшістю постанов про порядок введення законів в дію такі ж іншіші з них набирає чинності з дня його публікації. Але опублікування ким і де? Пункт 17 ст. 105 Конституції України обов'язок здійснювати публікації українського і російською мовами законів України, інших актів Вер-

ховної Ради, які потребують широкого і термінового оприлюднення, публікуються в газеті «Голос України» за дорученням засновника газети. За дорученням засновника газети офіційно надіслати Верховною Радою на адресу редакції газети текст закону чи іншого нормативного акту. На практиці їх надіють редакції з певним запізненням, хоча згідно п.1 Указу Президії Верховної Ради УРСР «Про порядок публікації законів УРСР, постанов та інших нормативних актів Верховної Ради, указів і постанов Президії Верховної Ради і набраних ними чинності» (в редакції від 6 серпня 1980 року) нормативні акти, прийняті Верховною Радою, п.1 Президію мають бути опубліковані в 7-денний термін після їх прийняття.

Термін публікації законів та інших нормативних актів Верховної

Публікувати! Але де і як?

Другий біт питання, яке розглядається, стосується визначення конкретного видання, яке зобов'язане публікувати закони і з дня публікації в якому номері вважатися по закону набравши чинності.

Якщо зрівняти публікації за останній час у двох газетах — «Голос України» («ГУ») і «Українське кур'єр» («УК»), які набиравши чинності (з дати опублікування, то постає питання: чи ж саме набирає чинності той чи інший закон з дати його публікації в «ГУ» чи в «УК»? Якщо «ГУ» є виданням Верховної Ради і зобов'язаний публікувати закони, то чому «УК» публікує їх раніше? Наприклад, в 1994 році «УК» опублікував закон «Про основні принципи соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні» 20 січня. «Про формування місцевих органів влади і самоврядування» — 5 лютого. «Про визнання деяких законодавчих актів України з питань оренди відносин як таких, що втратили силу» — 10 лютого, а в

Ради встановлено, але що ж треба вважати за дату прийняття законів? Частина II ст. 104 Конституції України визначає, що закон і постанови Верховної Ради вважаються прийнятими, якщо за них проголосувала більшість народних депутатів. В той же час, частина IV тієї ж статті Конституції передбачає, що Президент України протягом десяти днів з моменту одержання закону підписує його або накладає на нього вето. Таким чином, п.1 раніше наведеного Указу ПВР УРСР не може бути застосований. А у зв'язку зі змінами, які внесені до Конституції, і прийняттям Закону «Про Президентську Раду» фактично втрачає силу. Але якщо існує таке обмеження у термінах підписання закону Президентом, то чому не повинні існувати термін публікації закону після його підписання Президентом?

«ГУ» їх оприлюднює відповідно 29 січня, 16 та 17 лютого, тобто на 9, 11 і 17 днів пізніше.

Залишається також не розв'язаним питання про безпосередню публікації у пресі законів. Визначення в Конституції України обов'язок Президії Верховної Ради здійснювати публікації законів українською і російською мовами, не було вважано легітимним тексту закону, опублікованого російською мовою. Адже сьогодні закон приймають лише українською, органу, який здійснює би офіційний переклад, не існує. Раніше переклади нормативних актів здійснював Українформ, але у зв'язку з прийняттям нового Положення про Українформ (листопад 1991 року) з компетенції Українформу було вилучено цей обов'язок. Українформ сьогодні здійснює переклади деяких законів. Але, підкреслюю, не всіх нормативних актів, і часто після того, як акт уже опублікований в пресі. Чи можна вважати ці переклади за легітимні? Напевне, що ні.

Інструкція не закон, але все ж таки...

Таке становище з порядком набрання чинності та опублікуванням законів створює також стосовно підзаконних актів, що їх приймають Кабінет міністрів України, міністерства, відомства. Наприклад, з 1 січня 1993 року Указом Президента «Про державну реєстрацію актів міністерств та інших органів державної виконавчої влади» передбачено державну реєстрацію актів, що зачіпають права, свободи і законні інтереси громадян або мають міжвідомчий характер. Минулого року Мініст переісвірили 369 таких актів, з яких зареєстровано 209, 125 було відправлено на доопрацювання, після чого 55 на реєстрацію повторно не подавали. Всі зареєстровані акти набрали чинності, відповідно до п. 3 Указу, через 10 днів після їхньої реєстрації, якщо не було в них передбачено більш пізнього терміну. Разом з тим, п. 3 Указу суперечить ст. 21 Закону України «Про інформацію», який передбачає, що «Законодавчі та інші нормативні акти, стосовно прав, свобод і законних інтересів громадян, не доведені до загального відома, не мають юридичної чинності». У цьому зв'язку неопубліковані акти не могли набрати чинності після 10 днів від дня реєстрації.

Існує також проблема публікації у ЗМІ незареєстрованих Міністром документів міністерств і відомств. За 1993 рік таких актів було опубліковано більш як 200. Чи маємо ми право користуватися ними? Безумовно, ні.

З усього зазначеного вище випливає: Верховна Рада, Президент, Кабінет міністрів у своїй правотвірчій діяльності мають визначитися з питань формування правової системи, можливо, через прийняття Верховною Радою закону про законодавчі та інші нормативні акти (як це зроблено, наприклад, в Киргизстані), який урегулювати порядок підготовки нормативних актів, організації законопроектної роботи, методу підготовки законів, інших нормативних актів, правила законодавчої техніки, порядок проведення експертизи законодавчих проєктів та інших нормативних актів, набрання ними чинності та опублікування їх, відповідальність за нечасне опублікування та публікацію не легітимного акта, а також розглянути питання систематизації законодавства, забезпечення виконання нормативних актів, їх захисту, правового моніторингу та інші.

Сергій ДЕМСЬКИЙ.

Кримінальний тикдєнь

Минулого тижня розкрито 274 тяжкі контрольні злочини, у тому числі 40 вбивств, 14 нанесення тяжких тілесних ушкоджень, що призвели до смерті, 5 зґвалтувань, 35 розбійних нападів, 3 крадіжки зброї і боеприпасів, крадіжки в особливо великих розмірах та інші злочини. Викрито і знешкоджено 68 злочинних груп. У затриманих вилучено 472 колівки, 4 автомати, 5 гвинтівок, 5 пістолетів, 3 обрізи мисливських рушниць, 10 одиниць саморобної вогнепальної зброї, 21 гранату та понад 1,6 тисячі патронів до різної зброї.

Виявлено 425 фактів, пов'язаних з незаконним обігом наркотиків. Припинено діяльність 19 злочинних груп наркоділків. Порушено 465 кримінальних справ, у тому числі 32 — за збрут. Затримано 472 коловоків. Серед них — 399 без певного роду занять, 6 учнів шкіл та 28 жителів країн СНД. До адміністративної відповідальності припинено 24 особи. Вилучено понад 111 кілограмів наркотичної сировини.

Остерігайтесь агітаторів

У Львові двоє невідомих напередодні виборів від виглядом агітаторів зайшли до квартири директора одного з малих підприємств і, погрожуючи предметом, схожим на пістолет, «експропріували» в останнього відеореєстратор та виробі із золота. Міліція веде розшук злочинців.

Що у п'яного

на язичі...

У селищі Курахака, що на Донеччині, вибухом нествореного пристрою повністю знищено будинок громадянина К., робітника шахти виробничого об'єднання «Сєлдівовугілля». На місці знайдено труп господаря. Члени сім'ї не постраждали.

Як встановили співробітники міліції, погрози підірвати себе і будинок лунали з вуст п'яного нещодавно, коли той припадав до пляшки з оковитом.

А бухгалтер справу знає...

Працівниками міліції Чернівців викрито бухгалтер місцевого трижачного об'єднання Осемчук та економіста об'єднання «Електронмаш» Нударак, які минулого року придбали кошти на покриття на суму 30 мільйонів карбованців і реалізували їх по завищених цінах, отримавши при цьому понад 100 мільйонів карбованців наживи.

Перевертні,

які використовували формений одяг міліції і скопи 9 розбійних нападів на житла громадян Києва, затримані нещодавно співробітниками карного розшуку столиці. До складу злочинного формування входило троє громадян, оди з яких жили Грузії. У затриманих вилучено речі потерпілих. Розпочато слідство.

Вогонь не вибирає

На 120 мільйонів збитків зазнало господарство імені Мічуріна, що в Ізяславському районі Хмельницької області. Внаслідок пожежі, яка виникла на продовольчому складі, знищено 27 тонн цукру та 7 тонн різних круп. Причини пожежі з'ясуються.

Де мій чорний пістолет?

Інвентаризація в кімнаті для зберігання зброї заводу «Альбатрос» (Керів) виявила неспостребні міліції по гарячих слідах. 6 наганів в той же день було вилучено у заступника начальника ВОХР згаданого заводу Рябіткіна. Пошук решти зброї триває.

Автомати і нагани вже знайшли

Як вже повідомлялося, 11 березня в м. Харкові, на складі однієї з військових частин, виявлено нестачу 15 автоматів Калашникова та 15 пістолетів Макарова. Вжитими міліцією заходами викрито чотирьох військовослужбовців, які вкрали і продали зброю зброю. Встановлено і пошуки. Останній пістолет з викраденого арсеналу було вилучено в Махачкалі (Дагестан). Уся зброя повернута військовій частині.

Станіслав КОЛДУНЕНКО, начальник прес-центру МВС України.

Официальный представитель Горьковского автомобильного завода «ПО ГАЗ»
Предлагает к реализации со склада в Киеве:

Автобусы КАВЗ-3976

Микроавтобус
РАФ-2203-01

Грузовые автомобили:

ЗИЛ (дизель):

- бортовые
- тягачи
- автофургоны

ПАЗ 3205
(изотерм.)

КАМАЗ:

- бортовые
- самосвалы

тел. 263-70-11
тел/факс 264-24-05

Автомобили:
ГАЗ 31029 «Волга»
ГАЗ 310240 «Волга»

Запасные части
к автомобилям
ЗИЛ, ГАЗ, Москвич
Кузова к автомобилям
ГАЗ-3307
Силовые агрегаты
ЯМЗ 238-M2
тел. 8-044-264-74-40
264-74-42

Официальный представитель
ГП «Москвич» (АЗЛК)

Предлагает к реализации
со склада в Киеве:

Автомобили
Москвич 2141-S
Москвич 2335 (пикап)

Вниманию руководителей
организаций и предприятий!
Предлагаем Вам выгодно вложить
свободные средства.
У Вас есть возможность оплатить
стоимость автомобиля частями
в удобный для Вас срок!!!

**КУПИТЕ ЧАСТЬ АВТОМОБИЛЯ
СЕГОДНЯ!!!**

Контактные телефоны в Киеве:
8-044-264-74-42
263-70-11
тел/факс 264-24-5

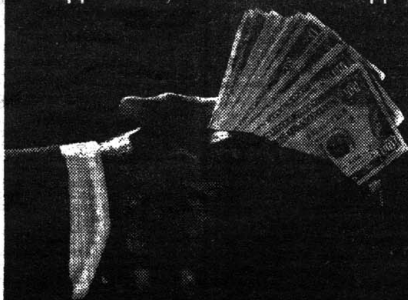
PAREX BANK

Мы ближе, чем Швейцария!

- ОТКРЫТИЕ И ВЕДЕНИЕ СЧЕТОВ Тел. 221649
- МОМЕНТАЛЬНЫЕ МЕЖДУНАРОДНЫЕ Тел. 228276
- ПЕРЕВОДЫ В ЛЮБОЙ ВАЛЮТЕ
- КОНВЕРТАЦИЯ И ОБНАЛИЧИВАНИЕ Тел. 321341
- ЛЮБЫХ ВАЛЮТ
- ПОКУПКА И ПРОДАЖА ВАЛЮТЫ ЗА Тел. 281483
- УКРАИНСКИЕ КАРБОНАНЫ, КАЗАХ- Тел. 273776
- СКИЕ ТЕНЬЕ И БЕЛОРУССКИЕ РУБЛИ
- ЛЮБЫЕ ОПЕРАЦИИ С ЗОЛОТОМ Тел. 331970
- КОДИРОВАННЫЕ СЧЕТА (ВОЗМОЖНО Тел. 223378
- УПРАВЛЕНИЕ ПО ФАКСУ)
- ДОСТАВКА НАЛИЧНОЙ ВАЛЮТЫ

Главный офис: ул. Смильш 3, Рига LV-1522, Латвия
Тел.: (013 2) 331970, 222201 Факс: (013 2) 215201
Телекс 161207 PAREX SU

"КОРОТКИЕ ДЕНЬГИ" – ЭТО ДЕНЬГИ, КОТОРЫЕ ВСЕГДА В РАБОТЕ!

ГОСПОДА БАНКИРЫ!

Днепропетровский коммерческий банк "Приватбанк" предлагает
межбанковское сотрудничество в области краткосрочного кредитования.
"Приватбанк" открывает БАНКУ - КРЕДИТОРУ депозитный
счет для размещения временно свободных средств.
Минимальная сумма - 0,5 млрд. грн., срок размещения - 3 дня
и более. Проценты начисляются ежедневно из расчета
250% годовых и перечисляются БАНКУ - КРЕДИТОРУ
по первому требованию. Допускаются свободные изменения
остатка средств по депозитному счету.

ВАШИ ДЕНЬГИ И НАШИ ПРОЦЕНТЫ - ОБЩИЙ УСПЕХ В МИРЕ БИЗНЕСА!

Звоните в Днепропетровск: (0562) 78-21-59
78-11-28
факс: (0562) 78-11-24
78-24-44

FREEDOM SUPPORT ACT (FSA) FELLOWSHIP PROGRAM OPPORTUNITIES FOR GRADUATE STUDY IN THE USA

The Government of the United States of America and the American Embassies announce the 1994
Freedom Support Act (FSA) Fellowship Program, which will provide:

200 Fellowships, one year or two years in length, for study in the USA, some of which may lead
to a degree or certificate from a U.S. institution.

Fields:

- Communications/Journalism Library and Information Science
- Education Administration Public Policy

Competition for the Freedom Support Act (FSA) Fellowship Program is merit-based and open. Anyone
meeting the criteria listed below is eligible to apply. Applicants must:

- Be citizens of Armenia, Azerbaijan, Belarus, Georgia, Kazakhstan, Kyrgyzstan, Moldova,
Russia, Tajikistan, Turkmenistan, Ukraine, or Uzbekistan;
- Lack funding to study in the United States;
- Be under the age of forty (40) at the time of application;
- Hold an undergraduate degree (five-year program) with good academic standing by July 1994;
- Demonstrate proficiency in written and spoken English at the time of application;
- Demonstrate professional aptitude and leadership potential in their field of specialization;
- Be able to begin studies in the United States in Summer 1994;

In addition, all applications submitted to this year's Edmund S. Muskie Fellowship Program in the fields
of Business Administration, Economics, Law, and Public Administration will be automatically considered in
the 1994 FSA Graduate Fellowship Program.

Participation in the Freedom Support Act (FSA) Fellowship Program is contingent upon the ability to
obtain and maintain a US visa.

Spouses of U.S. citizens, individuals currently enrolled in academic programs in the United States,
persons residing, working, or earning a living in the U.S., or individuals who have applied for an
immigrant visa or political asylum to any country are not eligible.

The Freedom Support Act (FSA) Fellowship Program does not discriminate on the basis of race, color,
sex, religion, national and ethnic origin, handicap, or disability.

Support for the FSA Fellowship Program is provided by the United States Information Agency.

The program is administered by:
American Council of Teachers of Russian/American Council for Collaboration
in Education and Language Study (ACTR/ACCELS)
International Research & Exchanges Board (IREX)
Soros Foundation (International Renaissance Foundation)

Further information and instruction about how to obtain applications may be requested in writing or by
telephone from the address listed below:

FREEDOM SUPPORT ACT FELLOWSHIP PROGRAM
KYIV SHEVCHENKO UNIVERSITY OR:
SHEVCHENKO KORPUS
VUL. VOLODYMYRSKA, 60
ROOM 218
252017 KYIV, UKRAINE
Telephone: (044) 225-71-82
Fax: (044) 224-69-60

VUL. MYKHAILA HRUSHEVSKOHO, 4
ROOM 301
252001 KYIV, UKRAINE
Telephone: (044) 229-34-79
Fax: (044) 229-34-79

Completed applications for the 1994 Freedom Support Act (FSA) Fellowship Program must be received by
either of the above listed offices by April 28, 1994. Early submission of applications is encouraged.

У Чернівецькому міськвиконкомі такого міби й не пам'ятають. Ще б пак! Коли раніше хотіли такі бити, щоб почалися якісь плани, рішення не виконували законні, на перший погляд, вимоги місцевої влади? А ось один такий знайомиць. І не лише міськвиконком не слухав, а й прокуратура міста зневажала. Чує чимало про зухвалість і зарозумілість того начальника і хає на зустріч з ним, начебто до якогось розбишаки... Та спершу — про причини, що передували тамтешньому конфліктові між міськвиконкомом і управлінням механізації об'єднання «Чернівецьоблбудо».

Майже ніякі деструктивні тагання нарішті завершилися споживанням 81-квартирного житлового будинку. Замовником і підприємець було управління механізації, а фінансували будівництво ще кілька організацій агропромислового комплексу області. До прийняття будинку держкомісією готувалися, як до відповідального іспиту. І скільки було радості в управлінні, коли комісія, яку очолював голова Десянського рай-

М.Заводиленко та Г.Рис, котрі серед інших підписали листа до редакції, інспектор з розгляду скарг квартирвладіння В.Губар. Про це свідчили й документи, надані мені в квартирвладінні. І постало запитання: чому ж тоді квартирвладіння не просить допомоги в міськвиконкомі? Невже місцева влада не знайде чи не має засобів впливу на несхвального керівника? На це мое запитання В.Рябуха відповів: «Управління механізації — орендне підприємство, і ми не маємо права слухати його на засіданні міськвиконкому».

Згадаємо, як І.Вергелес обурювався В.Тараським, котрий бунтує вперто твердити одне й те саме: «Ми — орендне підприємство, права трудового колективу вийшли з рішення місцевої влади, і ми чхали на вас...»

То, може, тому управління й

надання житлової площі. Але в них, як з'ясувалося, кожна сторона знаходила вигідні для себе пункти й підпункти, мовби не помічаючи інших.

Так, пункт 58 цих Правил передбачає: житлову площу в будинках відомого житлового фонду надають громадянам за спільним рішенням адміністрації та профспілкового комітету підприємства, організації, установ, яке затверджує потім виконавчий комітет місцевої Ради народних депутатів. А в підпункті 4 цього ж пункту, в поясненні до нього зазначено: підприємства, що спорудили житлові будинки власним коштом, лише погоджують з місцевою владою свої рішення про розподіл житлової площі. В пункті 9 Закону України «Про внесення змін і доповнень до Житлового кодексу Української РСР», що набрав чинності з червня 1993 року, — житлові приміщення надають громадянам з урахуванням тієї площі, що є в їхній приватній власності. Саме останнє й породило скарги кількох працівників управління. Та всі ці «дрібниці» чомусь і не помітили ні в квартирвладінні, ні в міськвиконкомі, навіть у прокуратурі міста.

І все ж, коли ми зустрілися з В.Тараським, я й переконався, що не такий уже він «лютий звір», як його малювали, з'ясувалося — його впертість (а ми відчайдушно захищали інтереси колективу) обрав його своїм ватажком, основана на ще одній немаловажній деталі.

— Якби недодали квартири виділяти інвалідам війни, «афганцям», — обурювалися В.Тараський, юрист управління В.Лосє, голова профкому М.Попружний, — ми, попри своє скрутне становище з житлом, підняли б руки перед міськвиконкомом. А він збирається продавати, чи, може, вже й продає, ті квартири сучасним «буржуазам», в одній «виявив» бажання жити воїні одного з керівників міськвиконкому...

То ось, з'ясувалося, де собака заритий! Ось де розгадка зволікання міськвиконкому із затвердженням акта прийняття будинку, таємничо зручався В.Тараський до його команди. Виділяли б ті квартири одразу, міськвиконком за кілька днів затвердив би акт прийняття в робочому порядку, і виносити на засідання — підстав не було б.

Тим часом, доки тривала ця суперечка доведла будинку й впертого В.Тараського, з опалювальною системою будинку злили воду, щоб не замерзли труби, закорочували його на незначений строк. А страждальні люди чекають й не можуть дочекатися ордерів. Ждуть, коли нарішті хтось розстулачить декотрим керівникам міськвиконкому неприємні й невигідні для них положення чинних нормативно-правових актів і змусить суворо дотримуватися їх. Може, прокуратура області доможеться цього? Вона також вивчає питання правильності розподілу житлової площі в управлінні механізації. Але, звичайно, не бере до уваги нові, переказані в цій кореспонденції, які, зрозуміло, не мають юридичної сили. То, може, тоді обласне керівництво врахує їх? Бо ж такі методи роботи міськвиконкому дискредитують органи народовадла і аж ніяк не відповідають принципам побудови правової держави.

Яків ГАЛІЧЕНКО.

Спорт

ХРАМОМ ЗДОРОВ'Я

називають фізкультурно-одорочний комплекс виробничого об'єднання «Чорноморський суднобудівний завод», що у мікрорайоні Нахич у Миколаїві. Послугами ФОКУ користуються більшість із 60-ти тисяч його мешканців. І, зрозуміло, що залюбки відвідують басейн його громадяни мікрорайону.

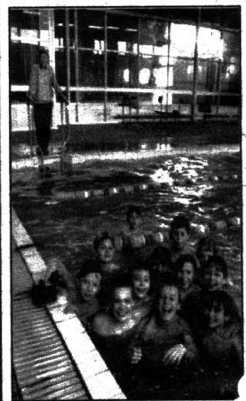

Фото Олександра КРЕМКА (Григорієв).

Арбітре, ти — неправий

Зіграно чергові матчі чемпіонату України з баскетболу серед чоловічих клубів вищої ліги. «Київ-Баскет» — «ВІПЛА-Мода» (Одеса) — 89:93, «77-78, «Шахтар» (Львів) — «Дніпро» (Дніпропетровськ) — 85:98, 90:105, «ТІПТ-Маріуполь» (Харків) — «Азовмаш» (Маріуполь) — 119:68, 109:89, «Спартак» (Донецьк) — «Дніпро» (Дніпропетровськ) — 90:77, 96:78, ЦСКА (Київ) — «Перспективні» (Нікополь) — 84:68, 82:85. Последній «Корбас» (Миколаїв) — «Дніпро» (Дніпропетровськ) — перенесено.

Знову Київський палат спорту зібрав велику глядацьку аудиторію перш за класу баскетболу. Форму «Денді» поділяла, здається, про все і про скрапи афін та програмів до матчу, міський оркестр і труни підтримки. Болельщики зрештою, замінилися за мільйони й бонами в конкурсі на лучність. Так, собою мистецтвом радувала людей відомий співак Ірина Білик, який домагався гучно «Чай до нас нагороду».

А ті, хто не прийшов на баскетбол з різних причин, мали можливість спостерігати за гравцями подвійно на теле-екрані. Прямий транслятор матчів «Київ-Баскет» — «ВІПЛА-Мода» вже телекомпанія «ТЕТ».

Слід сказати, що й політ на майданчику не залишив баскетболу нікого. Сюди ж подивилися бач гострий й драматичний. Кішка цюруру поступово домагалися певних перестав. І це не дивно, бо «Київ-Баскет» за своїм селом сьогодні — одна з найпотужніших команд в українській лізі. В туровій формі перебувають В.Ядер, П.Павлов, Рубен, Бата, С.Семченко. Але поступово одеситам давалося «перетягувати канат» на свій бік. І в них «команда» — не подорошок: Пудзер, Рещов, Харчарський, Пш-

Отже, як кажуть, і організатори, і спортсмени заслужили на високий бал. Але, на жаль, настій багатьом зиснуватиметься певні перестави. І це не дивно, бо «Київ-Баскет» за своїм селом сьогодні — одна з найпотужніших команд в українській лізі. В туровій формі перебувають В.Ядер, П.Павлов, Рубен, Бата, С.Семченко. Але поступово одеситам давалося «перетягувати канат» на свій бік. І в них «команда» — не подорошок: Пудзер, Рещов, Харчарський, Пш-

Виктор БРАНИЦЬКИЙ.

За листами читачів

РЕКЕТ ПО-МІСЬКВИКОНКОМІВСЬКИ,

або Для кого пишуть закони й нормативно-правові акти і як їх дотримують деякі державні органи на місцях

виконкому М.Чернігова М.Сенькович, прийняв аргументи будинку та ще й без зауважень! Усі члени комісії одностайно підписали акт прийняття. Тепер, міркували в управлінні, міськвиконком фактично формально затвердить акт комісії — і можна одержувати дозвільні ордери на заселення. Багато хто знав: згідно з будівельними нормами і правилами акт прийняття має бути затверджено в строк не більше як за 7 днів. Та минуло місяць, закінчився й другий, а міськвиконком ніяк не затверджує акта. Пішли ходати з управління до голови міськвиконкому В.Косіях, щоб дізнатися: чому? Жодних переконливих аргументів затримки не почули. Пішов начальник управління В.Тараський разом з юристом В.Лосє і головою профспілкового комітету М.Попружним до заступника голови міськвиконкому І.Вергелеса. Той вигнав з кабінету юриста і голову профкому, а з В.Тараським відіслав розмову не на користь тих, хто з нетерпінням чекав ордерів. Чому ж міськвиконком зволікає? І.Вергелес пояснив так:

— Управління має передати міськвиконкоміві 14 відсотків житлової площі. З них 12 — для відшкодування житла, що було надане мешканцям знесених приватних будинків, а 2 відсотки ж зведено будинку, 12 відсотків — для службового користування. А управління вперто відмовляється додати ще 206 квадратних метрів житлової площі, що подає на затвердження список розподілу житла. Не все зроблено і в будинку. Хай добродіють і шукають шляхів, як розрахуватися з міськвиконкомом, — ми ж маємо забезпечувати населення вільних категорій.

Як потім з'ясувалося, міськвиконком вперше виніс на розгляд питання про затвердження акта майже через місяць. І, мов грим з ясного неба, промолуло твердження: «Будинок не готовий, члени держкомісії нічого не тямлять

селенням будинку. Кілька недоволених розподілом квартир засипали скаргами мало не всі місцеві інстанції. Одна скарга, але з підписами п'ятьох працівників управління, надійшла і до нашої редакції. Тепер уже жодні пояснення начальника управління не сприймалися. Ситуація ускладнилася тим, що прокурор міста старший радник юстиції В.Левін надіслав до міськвиконкому припис, підготувавши також за скаргами. В ньому чітко вказано на порушення житлового законодавства під час розподілу квартир в управлінні механізації. Як відомо, прокурор не лише фіксує факти, а й вимагає зняття заходів до усунення виявлених порушень.

Згадаємо б, у міськвиконкомі з'являвся можливість скрутити зарозумілого начальника управління в барачарний ріг. Але хоч як дивно, замість рішучих дій для перемоги справедливості в управлінні до прокуратури надсилають відповіді за підписом начальника управління з обліку й розподілу житлової площі міськвиконкому. В.Рябухи. І що ж у ній? А те, що В.Тараському і юристові управління за кожною скаргою, кожною перевіркою квартирною справою давали конкретні рекомендації для усунення порушень житлового законодавства. Відносно квартирвладіння скарги ж прокуратури: управління механізації не подає міськвиконкоміві рішення адміністрації та профкому про розподіл житла, не збирається виконувати вимог житлового законодавства та прокурора міста. А щоб прокуророві зрозуміліше було, з ким має справу, у відповіді додали жалісливої нотки: квартирвладіння вичерпало всі можливості впливу на В.Тараського.

У кричущий несправедливий, допущений під час розподілу житла в управлінні, переконували мене і його працівники

недодає житлової площі міськвиконкоміві? Та в управлінні мало не всі показували рішення обласної Ради народних депутатів, згідно з яким все об'єднання «Чернівецьоблбудо» в 1991—1996 роках збільшено від передавання житлової площі райвиконкомом у порядку відрахувань. У Законі про місцеві Ради і розпорядженні Кабінету міністрів № 815-р від 11 грудня 1992 року знайшли записи про те, що порядок і обсяг утримання частини житлової площі в новобудованих будинках для підприємств, організацій і установ визначають органи місцевого самоврядування на договірній основі. А що будинок зведено власним коштом управління й інших організацій-пайовиків, то угоди з міськвиконкомом про виділення його більшої кількості, тобто всіх 14 відсотків, не укладали. Тож в управлінні вирішили передати місцевій владі лише 11 відсотків житла. Це рівно стільки, скільки належить для відшкодування відселення приватних будинків, і дві квартири для обслуговування персоналу ЖЕК.

Постая чимом слухає запитання: а чи могло б управління віддати міськвиконкоміві ще оті спірні 206 метрів житлоплощі і не ставати диким перед ним? Могло б, переконали мене всі, з ким доводилося розмовляти в управлінні. Але там на обліку 75 сімей, більшість яких проживає по 10—15 осіб у гуртожитках. У новоспорудженому будинку частка самого управління механізації — лише 33 квартири. А тому надто ретельно й приспівлювало розглядати кожного червоного, щоб якомога більше задовольнити тих, хто бажає одержати квартиру. Виходили лише з цього. Отож боротьба точилася за кожну квартиру, кожний метр житлової площі.

Згадаємо б, усі крапки над «і» в цьому конфлікті могли розставити чинні Правила обліку громадян, що потребують поліпшення житлових умов і

Перший заст. головного редактора А. ГОРЛОВ.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о. заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, С. ПРАВДЕНКО (головний редактор), Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНСЬКИЙ, В. СУДІЯ (заст. головного редактора).

Адреса редакції:

252047, Київ-47,

вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОН для довідок — 441-88-23;

• ТЕЛЕФОН — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

• Рукописи не повертаємо.

• Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання —

КП № 1 від 18.09.1990 р.

ГОЛОС України

Засновник — Верховна Рада України.

Видаєць — Президія Верховної Ради України.

252019, м. Київ-19,

вул. М. Грушевського, 5.

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодатель. • Редація не заохочує поділу позицій авторів публікацій. • За текст викладеного факти відповідалість несе автор.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 69955. Тираж 131515

Комітет друку видання «Преса України» 252047, Київ-47, вул. Перемоги, 58. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0 Зам. 03119518

Газету надруковано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».